[Time: 3 Hours] [Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Attempt any five questions from section 1 and section 2

- 2. All questions carry equal marks.
- 3. Answer of both section write in same answer book.
- Q.1 "Applied agriculture has potential to change economic scenario of rural Indian" Discuss.

OR

Explain the importance of applied agriculture in rural development.

Q.2 Explain the various types of nursery, and state its importance.

OR

Explain the concept of horticulture and state the importance of horticulture.

Q.3 Define the concept of 'social forestry' and state the importance of social forestry.

OR

Explain the reasons of destruction of forest and suggest remedies on it.

Q.4 Elaborate various types of Goat and Sheep with features.

OR

What is meant by 'Animal Husbandry 'state scope of animal husbandry?

Q.5 Review the various govt. schemes for poultry business in India.

OR

State the concept of 'poultry' and various breeds of poultry.

Q.6 Explain the concept of fishing and state various methods of fish preservation.

OR

Review the various problems in fishery business and suggest remedies on if

69193 Page **1** of **2**

[वेळ: 3 तास]

गुण: १००

सूचना:

- १. विभाग १ व २ मधून कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
- २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- ३. दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेस लिहा.
- प्र.१ "उपयोजित शेतीमध्ये ग्रामीण भारताचे आर्थिक चित्र पालटण्याची क्षमता आहे" चर्चा करा . **किंवा**उपयोजीस शेतीचे ग्रामीण विकासातील महत्व स्पष्ट करा .
- प्र.२ रोपवाटिकेचे विविध प्रकार सांगून रोपवाटिकेचे महत्व सांगा.

 किंवा

 'फलोद्यान' ही संकल्पना स्पष्ट करून फलोद्यानाचे महत्त्व सांगा.
- प्र.३ 'सामाजिक वनीकरण' ही संकल्पना स्पष्ट करून सामाजिक वनीकरणाचे महत्व सांगा .

 किंवा

 जंगलांच्या विध्वंसाची कारणे सांगून त्यावर उपाय सुचवा .
- प्र.४ शेळ्या-मेढयांचे विविध प्रकार त्यांच्या वैशिष्टयांसह विषद करा. **किंवा** पशुसंवर्धन म्हणजे काय ? पशुसंवर्धनाची व्याप्ती सांगा.
- प्र.५ भारतातील कुक्कटपालन व्यवसायाच्या विकासासाठी असलेल्या विविध शासकीय योजनांचा आढावा द्या. **किंवा** 'कुक्कटपालन' ही संकल्पना स्पष्ट करून कोंबडयाच्या विविध जाती सांगा.
- प्र.६ 'मासेमारी' ही संकल्पना स्पष्ट करून मासे टिकविण्याच्या विविध पद्धती सांगा **किंवा** मासेमारी व्यवसायातील विविध समस्यांचा आढावा घेवून त्यावर उपाय सुचवा.

69193 Page 2 of 2